



Sudetoněmecké krajské sdružení
v Čechách, na Moravě a ve Slezsku

Došlo dne: 22 -06- 2012

poštou

osobně

Počet příloh: 2

Podpis: [Podpis]

Číslo jednací: 5A 125/2011 - 38-41



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Aleny Krýlové a Mgr. Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Sudetoněmecké krajské sdružení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku**, Bratří Nejedlých 355, Žebrák, jednající Tomášem Pecinou, bytem Slezská 56, Praha 2 proti žalovanému: Ministerstvo vnitra se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7 o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u zdejšího soudu dne 10.6.2011 se žalobce domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného správního orgánu a žádá, aby soud žalovanému nařídil vydat do tří dnů od právní moci rozsudku zmocněnci žalobcova přípravného výboru jedno vyhotovení stanov žalobce s vyznačeným dnem registrace.

Žalobce v podané žalobě uvádí, že pravomocným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 31.3.2011, č.j. 11Ca 298/2009-78 bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 24.8.2009, č.j. MV-58402-7/VS-2009, o odmítnutí registrace žalobce jako občanského sdružení. Podáním ze dne 29.4.2011 požádal zmocněnec žalobcova přípravného výboru žalovaného s odvoláním na ustanovení § 8 odst. 4 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sdružování občanů) žalovaného o zaslání jednoho vyhotovení stanov s vyznačeným dnem registrace. Žalovaný na žádost odpověděl přípisem ze dne 18.5.2011, ve kterém dovedl, že takovou povinnost nemá, nýbrž bude o návrhu na registraci žalobce znovu rozhodovat. Žalobcův zmocněnec proto požádal podáním ze dne 1.6.2011 o uplatnění opatření proti nečinnosti. Na toto podání reagoval ministr vnitra usnesením ze dne 10.6.2011, ve kterém se ztotožnil s právním názorem žalovaného.

Žalobce poukazuje na ustanovení § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů a dovozuje, že nepřímá novelizace zákona o sdružování občanů provedená § 129 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen s.ř.s.), změnila formu opravného prostředku uplatňovaného u soudu proti rozhodnutím správních orgánů, nikoliv však účinky soudního rozsudku. Příslušný předpis tak zůstal i vůči s.ř.s. lex specialis a nelze dovozovat, že by nově soud mohl vedle rozsudku s bezprostředním účinkem podle zákona o sdružování občanů vydat i jiný druh

rozsudku, jímž by věc pouze vrátil správnímu orgánu a ten znovu rozhodl. Každý zrušovací rozsudek tak má ty speciální účinky, které jsou mu zvláštním předpisem přiznány, a to i v případě, že by samotný soud byl jiného názoru a tento svůj názor v odůvodnění rozsudku vyslovil. Výklad ustanovení § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů provedený žalovaným evidentně směřuje k rozšíření jeho pravomoci bránit občanům ve sdružování a zároveň se vymanit ze soudní kontroly tím, že žalovaný bude opakovaně vydávat nezákonná rozhodnutí o odmítnutí registrace.

Žalobce rovněž uvedl, že se zabýval též otázkou své aktivní žalobní legitimace v tomto řízení. Z ustanovení § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů se podává, že žádost podává zmocněnec přípravného výboru, avšak subjektivní veřejné právo, jež je touto žádostí realizováno, svědčí – dnem registrace již vzniklému a v době podání žádosti tedy existujícímu – občanskému sdružení, nikoliv zmocněnci. Proto tuto žalobu podává sám žalobce a nikoliv zmocněnec jeho přípravného výboru.

K podané žalobě se vyjádřil žalovaný správní orgán. Konstatoval, že Městský soud v Praze svým rozsudkem ze dne 31.3.2011, č.j. 11Ca 298/2009-78 zrušil rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 24.8.2009, č.j. MV-58402-7/VS-2009, jímž byla odmítnuta registrace žalobce jako občanského sdružení, a věc vrátil ministerstvu k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Citovaný rozsudek nabytí právní moci dne 29.4.2011. Městský soud v Praze tak postupoval podle obecné úpravy obsažené v soudním řádu správním, neboť nedospěl k závěru, že registrace občanského sdružení žalobce měla být provedena. Nejde tudíž o rozhodnutí soudu ve smyslu § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů, dle něhož by občanské sdružení vzniklo dnem nabytí moci takového rozhodnutí soudu, jak mylně dovozuje žalobce. Žalovaný v souladu s dosavadní judikaturou vychází při právní posouzení věci z toho, že pouze rozhodnutí soudu vydané podle § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů má za následek účinky uvedené ve druhé a třetí větě tohoto ustanovení, tj. že den právní moci takového rozhodnutí je dnem registrace občanského sdružení a k žádosti zmocněnce přípravného výboru je ministerstvo povinno zaslat mu jedno vyhotovení stanov s vyznačeným dnem registrace (srovnej např. rozsudek Vrchního soudu v Praze č.j. 5A 91/96-31 ze dne 23.3.1999, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.11.2003, č.j. 7A 13/2002-46 a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24.5.2006, č.j. 9Ca 189/2005-97). Dle názoru žalovaného je výše uvedená interpretace § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů soudem v souladu s čl. 4 Ústavy ČR, dle něhož jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci a není ani v kolizi z čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, který stanoví, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a takováto omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.

Pokud jde o otázku aktivní žalobní legitimace, má žalovaný za to, že žalobce jako občanské sdružení nevznikl ve smyslu § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů dnem právní moci rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31.3.2011, č.j. 11Ca 298/2009-78, tj. dnem 29.4.2011, a žaloba je tak podána neexistujícím subjektem.

Žaloba není důvodná.

Podle ustanovení § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů soud rozhodnutí ministerstva zruší, jestliže nebyly dány důvody k odmítnutí registrace. Den právní moci takového rozhodnutí soudu je dnem registrace sdružení. Na žádost zmocněnce přípravného výboru mu ministerstvo zašle jedno vyhotovení stanov, na němž vyznačí den registrace.

Podle ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s., je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Pro nezákonnost zruší soud napadené rozhodnutí i tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení, nebo jej zneužil.

Podle ustanovení § 78 odst. 4 s.ř.s., zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

Podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s., právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, nebo rozsudku vyslovující nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

Z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31.3.2011, č.j. 11Ca 298/2009-78 soud zjistil, že výrokem I tohoto rozsudku soud rozhodnutí žalovaného ze dne 24.8.2009, č.j. MV-58402-7/VS-2009 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku soud (na str. 6, poslední věta posledního odstavce) mj. uvedl, že soud má zato, že napadené rozhodnutí je nepřízvučné pro

nedostatek důvodů. V odůvodnění rozsudku soud (na str. 7, poslední odstavec) rovněž konstatoval, že shledal žalobu částečně důvodnou, podle ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.) a zavázal žalovaného, aby znovu rozhodl o žádosti žalobců na registraci předmětného sdružení.

Ze shora uvedeného je zcela zřejmé, že soud při vydání zrušujícího rozsudku postupoval podle obecné právní úpravy obsažené v soudním řádu správním, nikoliv podle § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů. Soud zrušil rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost a zavázal žalovaného, aby znovu rozhodl o žádosti žalobců na registraci předmětného sdružení. Nejednalo se tedy o případ, kdy by soud zjistil, že registrace měla být provedena, a kdy by rozhodl dle § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů.

Žaloba stojí na tvrzení, že každý zrušovací rozsudek soudu má speciální účinky dle ustanovení § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů, a to i v případě, že by samotný soud byl jiného názoru a tento svůj názor v odůvodnění rozsudku vyslovil. S touto žalobní námitkou nelze souhlasit. Rozhodnutí dle § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů přichází v úvahu pouze tehdy, pokud soud zjistí, že registrace měla být provedena. V takovém případě soud vydá rozhodnutí podle § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů, tzn. rozhodnutí, jehož výrok bude tomuto ustanovení odpovídat, a které bude mít účinky uvedené ve druhé a třetí větě tohoto ustanovení, tj. že den právní moci takového rozhodnutí soudu je dnem registrace sdružení a ministerstvo je povinno k žádosti zmocněnce přípravného výboru zaslat mu jedno vyhotovení stanov s vyznačeným dnem registrace. V ostatních případech soud postupuje podle obecné právní úpravy, tj. podle soudního řádu správního. To znamená, že soud žalobu podle soudního řádu správního zamítne, je-li nedůvodná, nebo rozhodnutí zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení (např. v případě nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, v případě podstatných formálních vad rozhodnutí, či závažných vad řízení před správním orgánem). Speciální úprava obsažená v ustanovení § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů představuje zvláštní možnost rozhodnutí soudu pro případ, kdy registrace měla být provedena, v jiných případech se neuplatní. Názor žalobce, že každý zrušovací rozsudek soudu má speciální účinky dle § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů, je nesprávný. Už z dikce ustanovení § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů je zřejmé, že podle tohoto ustanovení soud zruší rozhodnutí ministerstva jen tehdy, nebyly-li dány důvody k odmítnutí registrace. To ovšem předpokládá, přezkoumatelné rozhodnutí ministerstva. Rovněž nové rozhodnutí ministerstva o odmítnutí registrace podléhá soudní kontrole, proti případným průtahům při vydání nového rozhodnutí o žádosti na registraci předmětného sdružení se lze bránit žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu.

Žalobce při výkladu ustanovení § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů argumentuje analogií se zákonem shromažďovacím. Při ústním jednání uvedl, že rozhodnutí správních orgánů i soudů vydávaná podle zákona shromažďovacího jsou daleko početnější a žalobci není znám ani jeden případ, kdy by soud při rušení rozhodnutí správního orgánu postupoval podle obecné úpravy soudního řádu správního a zamítavé rozhodnutí správního orgánu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, a to ani v případě, kdy bylo konání shromáždění ohlášeno s dostatečným časovým předstihem, který by takový postup umožňoval. Skutečnost, že se žalobce s postupem soudu podle obecné úpravy dle soudního řádu správního při přezkoumávání rozhodnutí o zákazu shromažďování nesesetkal, nemůže být dle názoru soudu argumentem podporujícím výklad ustanovení § 8 odst. 4 zákona o právu sdružovacím zastávaný žalobcem. Tato skutečnost je dle názoru soudu odrazem toho, že při výkonu práva shromažďovacího jde o to, zda se v určité dobu bude či nebude konat určité shromáždění, pro rozhodnutí jsou stanoveny krátké lhůty pro správní orgán i pro soud, neobsahuje-li rozhodnutí správního orgánu zákonné důvody pro zákaz shromáždění, je na místě upřednostnit konání shromáždění s tím, že případně může být shromáždění rozpuštěno, a to i ze stejných důvodů, pro která by mohlo být zakázáno. V případě zákona o právu sdružovacím se však jedná o vznik a další existenci právního subjektu, a musí být tedy zjištěno, zda jeho registrace skutečně měla být provedena.

Soud poukazuje na ustanovení § 16 odst. 4 zák. č. 106/1999 Sb., ve znění novely provedené zákonem č. 61/2006 Sb., která nabyla účinnosti dne 23.3.2006. Podle ustálené judikatury citované speciální ustanovení § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím nevylučuje postup soudu podle obecné právní úpravy obsažené v soudním řádu správním v případě, kdy je rozhodnutí správního orgánu o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti nepřezkoumatelné. Rozhodnutí soudu podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím přichází v úvahu rovněž pouze tehdy, pokud soud v přezkumném řízení zjistí, že nejsou žádné důvody

pro odmítnutí žádost, pouze v takovém případě soud povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.

Z výše uvedených důvodů nelze žalobci přisvědčit, že žalovaný je nečinný, když nevyhověl žádosti zmocněnce přípravného výboru ze dne 29.4.2011 o zaslání jednoho vyhotovení stanov s vyznačeným dnem registrace. Žalobce jako občanské sdružení nevznikl podle § 8 odst. 4 zákona o sdružování občanů dnem právní moci rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31.3.2011. Soud přesto žalobu věcně projednal, neboť podstatou žaloby bylo právě tvrzení o tom, že žalobci je žalovaným protiprávně odíráno osvědčení o registraci a tím i upírána způsobilost k právním úkonům. Po provedeném řízení však soud shledal, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému náklady řízení nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 8. června 2012

JUDr. Eva P e c h o v á v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková